

Melléklet

Dr. Heckenast Gusztáv bányászat- és kohászat-történeti munkáinak bibliográfiája

Könyvek

- Fegyver- és lőszergyártás a Rákóczi-szabadságharcban.* Bp. 1959. Akadémiai Kiadó, (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 13.)
- Fejedelmi (királyi) szolgálónépek a korai Árpád-korban.* Bp. 1970. Akadémiai Kiadó, 135 old. (Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 53.)
- A magyarországi vaskohászat története a feudalizmus korában. A XIII. század közepétől a XVIII. század végéig.* Bp. 1991. Akadémiai Kiadó,
- A Habsburgok gazdaságpolitikája a 17–18. században.* Bp. 1991. MTA Történettudományi Intézete, 23 old. (Előadások a Történettudományi Intézetben 17.)

Könyvrészletek

- Bevezetés; A magyarországi vaskohászat története a XIII. század közepéig. = Heckenast Gusztáv – Nováki Gyula – Vastagh Gábor – Zoltay Endre: *A magyarországi vaskohászat története a korai középkorban. (A honfoglalástól a XIII. század közepéig.)* Bp. 1968. Akadémiai Kiadó, 7–11.; 131–171.
- Előszó (Társszerző: Ember Győző.); *Bányászat és ipar. Ipar. Bányászat és ipar. Bányászat és ipar manufaktúra-korszakunk első szakaszában. = Magyarország története 1686–1790.* I–II. köt. Bp. 1989. Akadémiai Kiadó, 17–22.; 112–124. és 1315–1317.; 265–269. és 1343.; 627–641. és 1400–1403.; 985–1022. és 1461–1468. (Magyarország története tíz kötetben 4/1–2.)
- A vaskohászati innovációk lehetőségei és akadályai Magyarország történetében a középkortól a 18. század végéig. = *Műszaki innovációk sorsa Magyarországon. (Malomipar – vaskohászat – textilipar.)* Bp. 1995. Akadémiai Kiadó, 141–170. old.

Tanulmányok

- A besztercebányai bányászfelkelés (1525–1526). = *Századok* 86. 1952. 364–396. old. Orosz rezümé 500., francia rezümé 504–505. old.
- Banskobystrické banícke povstanie 1525–1526. = *Historický Časopis* 2. 1954. 71–104. old. [A *Századok* 1952. évfolyamában megjelent tanulmány szlovák fordítása.]
- A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.) = *Történelmi Szemle* 1. 1958. 430–447. old.
- Adatok a vaskohászat történetéhez Magyarországon a XVIII. sz. elején. Bp. 1960. 22 old. (Kohászati Történeti Bizottság Közleményei 3. Különlenyomat az Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 13. sz. füzethez.)
- A feudális kori magyarországi vaskohászat historiográfiája. = *Történelmi Szemle* 4. 1961. 123–129. old. – Különlenyomat: Bp. 1960. (Kohászati Történeti Bizottság Közleményei 10.)
- Lányi Pál. (A magyarországi korai kapitalizmus történetéhez.) = *Történelmi Szemle* 5. 1962. 18–36. old.
- A vaskohászat története Magyarországon a honfoglalástól a XVIII. század közepéig. = *Kohászati Lapok* 95. 1962. 330–334. old. – Különlenyomat: Bp. 1962. 7 old. (Kohászati Történeti Bizottság Közleményei 23.)
- Das Eisenhüttenwesen in Ungarn am Anfang des 18. Jahrhunderts. = *Acta Historica* 9. 1963. 155–177. old.
- Die Verbreitung des Wasserradantriebs im Eisenhüttenwesen in Ungarn. = *Nouvelles études historiques publiées à l'occasion du XIIe Congrès International des Sciences Historiques par la Commission Nationale des Historiens Hongrois*. Bp. 1965. Akadémiai Kiadó, 159–179. old.
- A kora-árpádkori magyar vaskohászat szervezete. = *Történelmi Szemle* 9. 1966. 135–161. old.
- Eisenverhüttung im Burgenland und Westungarn im 10 bis 13. Jahrhundert. = *Burgenländische Heimatblätter* 29. Eisenstadt, 1967. H. 2. 55–65. old.
- Magyarország ipara 1726-ban. = *Történelmi Szemle* 14. 1971. 320–329. old.
- Fazola Henrik emlékirata a diósgyőri vasmű alapításáról 1777-ből. = *Teknikatörténeti Szemle* 6. 1971–1972. Bp. 1973. Országos Műszaki Múzeum, 87–93. old.

- Iparfejlődés a Habsburg-birodalom osztrák és cseh tartományaiban a XVIII. században. (1670–1790.) = *Történelmi Szemle* 16. 1973. 188–207. old.
- Adatok a magyarországi öntészet történetéhez. A vasöntészet kezdete Magyarországon. (Öntöttvas táblák a XVI–XIX. századból.) (Társszerző: Kiszely Gyula.) = *Bányászati és Kohászati Lapok. Öntöde* 24. 1973. 229–238. old.
- A magyarországi ipar a XVIII. században és a bécsi gazdaságpolitika. = *Történelmi Szemle* 17. 1974. 502–506. old.
- Helytörténet és ipartörténet a Rákóczi-kori kutatásban. = *Rákóczi-kori tudományos ülésszak. 1973. szeptember 20–21.* Szerk.: Molnár Mátyás. Vaja, 1975. Vay Ádám Múzeum Baráti Köre, 96–100. old.
- Eisenverhüttung in Ungarn im 9.–14. Jahrhundert. In: *La formation et le développement des métiers au Moyen Age (Ve–XIVe siècles).* = *Colloque international organisé par le comité des recherches sur les origines des villes tenu à Budapest 25–27 Octobre 1973.* Sous la direction de László Gerevich et Ágnes Salamon. Bp. 1977. 85–95. old.
- Objavienie sa železného hámrú na Slovensku a jeho rozšírenie. = *Z dejín vied a techniky na Slovensku VIII.* Bratislava, 1977. Veda, 45–72. o.
- Soziale Bewegungen der Bergleute in der Slowakei am Anfang des 18. Jahrhunderts. = *Zborník Slovenského banského múzea VIII.* Banská Štiavnica, 1977. 205–211. old.
- Az 1707. évi selmezbányai bányászfelkelés. = *Magyar Tudomány* 85. (Új folyam 23.) 1978. 9. 653–655. old.
- Középkori vaskohászatunk levéltári források alapján. = *Bányászati és Kohászati Lapok. Kohászat* 111. 1978. 97–105. old.
- Länderberichte zur Industriearchäologie: Ungarn. = *SICCIM: II. Internationaler Kongreß für die Erhaltung technischer Denkmäler.* Bochum, 1978. 80–83. old.
- Industriearchäologische Fragestellungen zur Geschichte des Eisenhüttenwesens in Ungarn. = *SICCIM: II. Internationaler Kongreß für die Erhaltung technischer Denkmäler.* Bochum, 1978. 203–208., 390–391. old.
- Az 1706–1708. évi bányászmozgalmakról. = *Rákóczi-tanulmányok.* Szerk. Köpeczi Béla, Hopp Lajos, R. Várkonyi Ágnes. Bp. 1980. Akadémiai Kiadó, 79–85. old.
- A vashámor elterjedése Magyarországon. (14–15. század.) = *Történelmi Szemle* 23. 1980. 1–29. old.

- Die Produktionsverhältnisse des Eisenwesens im mittelalterlichen Ungarn. = *Études Historiques Hongroises 1980. publiées à l' occasion du XVe Congrès International des Sciences Historiques par la Commission Nationale des Historiens Hongrois*. Bp. 1980. I. köt. 235–254. old.
- A vaskohászat Magyarországon a feudalizmus évszázadaiban. = *Bányászati és Kohászati Lapok. Kohászat*. 114. 1981. 472–475. old.
- Erdély technikai műveltsége Bethlen Gábor korában. = *Századok* 115. 1981. 731–736. old.
- Das Volumen der Eisenproduktion in Ungarn in den 1780er Jahren. = *Hornická Příbram ve vědě a technice. Sekce Báňské zákonodárství a hornictví v minulosti*. Příbram, 1981. 137–147. old.
- Vaskohászat, vasbányászat a feudalizmusban. = *Bányászati és Kohászati Lapok. Bányászat*. 115. 1982. 46–49. old.
- Das Eisenwesen im mittelalterlichen Ungarn. Die Produktions- und Eigentumsverhältnisse. = *Der Anschnitt* 35. Bochum, 1983. 3. sz.
- Der Zustand und die Entwicklung der Industrie in Ungarn zur Zeit Maria Theresias. = *Jahrbuch für österreichische Kulturgeschichte* X. 1984. 235–236. old.
- A török hódítás és a felső-magyarországi vasipar. = *V. Kézművesipartörténeti szimpózium*. Veszprém, 1984. november 20–21. Szerk. Nagybakay Péter, Németh Gábor. Veszprém, 1985. 45–48. old.
- A vaskohászat technikai szintje Magyarországon a 16–18. században. (A vasöntés megjelenése és a nagyolvasztók elterjedése.) = *Századok* 119. 1985. 917–940. old.
- Magyarország vastermelése II. József korában. = *Századok* 120. 1986. 1040–1094. old.
- Magyarország vasércbányászata és vastermelése 1526-tól a 18. század végéig. = *Közlemények a magyarországi ásványi nyersanyagok történetéből* III. Szerk. Zsámboki László. Miskolc, 1987. 129–162. old.
- Magyarország bányászata és ipara a XVII. század végén. = *Gazdaság és mentalitás Magyarországon a török kiűzésének idején*. (Szécsény, 1985. december 3–4.) Szerk. Praznovszky Mihály, Bagyinszky István-né. Salgótarján, 1987. 79–84. (Discussiones Neogradienses 4.)
- Sozialtypen der Unternehmer im Eisenhüttenwesen in Ungarn: XIV–XVIII. Jahrhundert. = *Acta Historica* 34. 1988. 217–224. old.
- Új üzemi formák Magyarországon a XVII–XVIII. század fordulóján. = *Előadások és tanulmányok a török elleni visszafoglaló háborúk történetéből. 1686–1688*. Szerk. Szita László. Pécs, 1989. 295–302. o.

- Eisenhüttenwesen und Umweltgestaltung in Ungarn im 14.–18. Jahrhundert. = *Études Historiques Hongroises 1990 publiées à l'occasion du XVIIe Congrès International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois. Environment and Society in Hungary*. Edited by Ferenc Glatz. Bp. 1990. III. köt. 113–121. old.
- Der Anteil des Deutschtums in der technischen Entwicklung des oberungarischen Eisenhüttenwesens vom 13. bis Ende des 18. Jahrhunderts. = *Südosddeutsches Archiv* 22/23. 1989/1990. 112–121. old.
- Adatok Agricola recepciójáról a 16. századi Magyarországon. = *Agricola évszázada. Georgius Agricola (1494–1555) születésének 500. évfordulója alkalmából tartott ülészek előadásai. Miskolci Egyetem, 1994. június 29.* Szerk. Zsámboki László. Miskolc, 1994. 57–60. old. (Közlemények a magyarországi ásványi nyersanyagok történetéből IV.)
- A felső-magyarországi bányavárosok kora újkori lehanyaglásának okai. = *Város és társadalom a XVI–XVIII. században. A Miskolci Egyetem történettudományi tanszékeinek konferenciáján elhangzott előadások anyaga.* Mályi, 1992. december 15–16. Szerk.: Bessenyei József, Fazekas Csaba. Miskolc, 1994. 45–47. old. (Studia Miskolciensia I.)
- Zur Geschichte des Technologietransfers von Deutschland nach Ungarn im Eisenhüttenwesen (14. bis 18. Jahrhundert). = *Technologietransfer und Wissenschaftsaustausch zwischen Ungarn und Deutschland. Aspekte der historischen Beziehungen in Naturwissenschaft und Technik.* Herausgegeben von Holger Fischer und Ferenc Szabadváry Regensburg, 1995. Südost-Institut, 59–69. old. (Südosteuropäische Arbeiten 94.)
- II. Rákóczi Ferenc Udvari Gazdasági Tanácsa. (Consilium Aulico-Oeconomicum.) = *A gazdaságtörténet kihívásai. Tanulmányok Berend T. Iván 65. születésnapjára.* Szerk. Buza János, Csató Tamás, Gyimesi Sándor. Bp. 1996. 61–68. old.
- Fejjedelmi szolgáltatók. = *A honfoglaló magyarság állama, kultúrája és az ősi vastermelés. I. Konferencia.* Somogyfajs, 1997. Kézirat. Szerk. Stamler Imre. Dunaújváros, 1997. 93–103. old.

Recenziók

- Radomír Pleiner: Základy slovanského železářského hutnictví v českých zemích. A szláv vaskohászat alapjai Csehországban. (Praha, 1958. Československá akademie věd. Monumenta Archaeologica. Tom. VI. 336 lap, 68 ábra, 32 tábla és 5 térkép.) = *Történelmi Szemle* 3. 1960. 149–151. old.

- Dokumenty k baníckemu povstaniu na Slovensku (1525–1526). Na vydanie pripravil Peter Ratkoš. (Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 1957. 560. Slovenský historický archív. Zväzok I.) Dokumentumok a szlovákiai bányászfelkeléshez (1525–1526). = *Századok* 95. 1961. 184–187. old.
- A Kohászati Történeti Bizottság Közleményei. Szerkeszti: Kiszely Gyula. (1–7. sz. Budapest. 1960.) = *Századok* 95. 1961. 431–432. old.
- Jozef Vlachovič: Slovenská meď v 16. a 17. storočí. (Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 1964. 328.) A szlovákiai réz a 16–17. században. = *Századok* 99. 1965. 950–951. old.
- Friedrich Klemm: Kurze Geschichte der Technik. Freiburg, 1961. 191 (Herder-Bücherei. Band 106.) = *Technikatörténeti Szemle* 1. 1962. 248–249. old.
- Radomír Pleiner: Staré evropské kovárství. Stav metalografického výzkumu. (Praha, Nakladatelství Československé akademie věd. 1962. 331+LXVI tab.) Régi európai kovácmesterség. A metalográfiai kutatás állása. = *Századok* 98. 1964. 576–578. old.
- Rolf Sprandel: Das Eisengewerbe im Mittelalter. (A vasipar a középkorban.) Anton Hiersemann, Stuttgart, 1968. XII+463, 25 táblázat, 7 diagram, 5 térkép. = *Technikatörténeti Szemle* 5. 1968–1970. 308–309. old.
- Mieczysław Radwan: Rudy, kuźnice i huty żelaza w Polsce. (Vasércék, hámorok és olvasztókohók Lengyelországban.) Warszawa, 1963. 268 old. = *Technikatörténeti Szemle* 5. 1968–1970. 310–311. old.
- Pavel Hapák: Dejiny železiarského priemyslu na Slovensku od konca 18. storočia do roku 1867. (A vasipar története Szlovákiában a 18. sz. végétől 1867-ig.) = *Technikatörténeti Szemle* 5. 1968–1970. 311–312. old.
- Ekkehard Westermann: Das Eislebener Garkupfer und seine Bedeutung für den europäischen Kupfermarkt 1460–1560. (Köln–Wien. Böchlaug Verlag. 1971. 373) Az eislebeni finomított réz és jelentősége az európai rézpiacon 1460–1560. = *Századok* 106. 1972. 1161–1162. old.
- Pataki József: A csíki vashámor a XVII. század második felében. (Csíkszereda, 1971. 120.) = *Századok* 108. 1974. 743. old.
- Das Goldene Bergbuch (Schemnitz) (Kremnitz) (Neusohl). Herausgegeben von Jozef Vozár. Zlatá kniha Banícka (Banská Štiavnica) (Kremnica) (Banská Bystrica). Na vydanie pripravil a preložil Jozef Vozár. Veda, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. Bratislava, 1983. (Monumenta Slovaciae Montanistica). 264 l. A selmecbányai aranykőnyv. = *Századok* 120. 1986. 768–769. old.

- Montanwirtschaft Mitteleuropas vom 12. bis 17. Jahrhundert. Stand, Wege und Aufgaben der Forschung. Bearbeiter: Werner Kroker, Ekkehard Westermann. Bochum 1984. 223 S. (Der Anschnitt. Zeitschrift für Kunst und Kultur im Bergbau. Beiheft 2.) Közép-Európa bányagazdasága a 12–17. században. = *Századok* 120. 1986. 1137–1139. old.
- Csiffáry Gergely: Manufaktúrák és céhen kívüli ipar Heves megyében. Eger, 1996. 389 o. = *Századok* 131. 1997. 291. old.
- Rosta István: Fejezetek Magyarország technikátörténetéből. (Szent István korától a XX. századig.) Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1995. 367 o. = *Századok* 131. 1997. 803–804. old.

Nekrológok

- Paulinyi Oszkár (1899–1982) = *Századok* 116. 1982. 1365–1366. old.
- Paulinyi Oszkár (1899–1982) = *Történelmi Szemle* 27. 1984. 504–505.o.

Ismeretterjesztő írások

- A vaskohászat kezdetei Magyarországon. = *Élet és Tudomány* 21. 1966. 1491–1494. old.
- A középkori magyar bányajogról. „Mit neveztek kukszának?”. = *Olvas-tam valahol... III. Történészek a Rádió ismeretterjesztő műsoraiban. Benda Kálmán és Kerekes István műsora.* Bp. 1988. 61–65. old.
- Vaskohászat és természetátalakítás. Magyarország, 16–18. század. = *Historia* 14. 1992. 7. sz. 12–14. old.
- A felzárkóztatás jegyében. Gazdaságpolitika a 17–18. századi Magyarországon. = *Rubicon* 3. 1992. 6. sz. 22–25. old.

